

Rozšíření Temelína?

Veřejnost se může nyní vyjádřit v rámci procesu EIA.

Začíná další fáze posuzování vlivu stavby nových reaktorů v Temelíně na životní prostředí (proces EIA). Nyní je na příslušných místech (např. dotčené obce, Krajský úřad Jihočeského kraje, ale také na internetu) k dispozici dokumentace k celému záměru. Veřejnost se může k dokumentaci vyjádřit formou písemných připomínek, které budou následně vypořádány – zodpovězeny zpracovatelem posudku k dokumentaci. Celý proces EIA bude završen veřejným projednáním, kterého se kdokoli může zúčastnit.

Připomínky je možné zaslat na adresu Jihočeský kraj, odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví – oddělení EIA, U zimního stadionu 1952/2 370 76 České Budějovice. Lhůta k podání připomínek je ze zákona 30 dní od zveřejnění dokumentace na úřední desce Krajského úřadu Jihočeského kraje nebo příslušné obce. Zveřejnění je očekáváno každým dnem, nejpozději snad do konce června, takže lhůta k podání by měla být minimálně do poloviny července. S dotazem na přesný termín je možné se obrátit i na naši kancelář, nejlépe prostřednictvím e-mailu: jihoceske.matky@ecn.cz nebo telefonicky: 387 312 650, 603 516 603. Nepropáste příležitost vyjádřit názor na rozšíření jaderné elektrárny Temelín.

původní foto: Pavel Vlček

Antiatomové hnutí v Německu je nejsilnější za posledních 30 let

U příležitosti 24. výročí havárie v jaderné elektrárně Černobyl se na mnoha místech světa konaly vzpomínkové a protestní akce, ale také protesty proti využívání jaderné energetiky.

Největší protijaderné akce nepochybně probíhaly v Německu. 24. dubna vyrazilo do ulic 140 tisíc lidí, nejen aby si připomněli černobylskou katastrofu, ale aby také požadovali konec jaderné energetiky. Demonstranti vytvořili 120 kilometrů dlouhý lidský řetěz, jenž sa-

Akce u JE Krümmel dne 24.4. 2010
zdroj: <http://www.contratom.de>

hal od jaderné elektrárny Krümmel přes město Hamburk a podél řeky Labe až k jaderné elektrárně Brunsbüttel na pobřeží Severního moře. Policie v německé spolkové zemi Šlesvicko-Holštýnsko sdělila zpravodajské agentuře AFP, že zde bylo „určitě více než 100 tisíc účastníků“. Pořadatelé odhadovali celkový počet na zhruba 120 tisíc. Na jihu Německa zase 17–20 tisíc demonstrantů obestoupilo jaderný reaktor Biblis a v Ahausu zhruba 7 tisíc osob protestovalo u tamního meziskladu radioaktivního odpadu. Po loňské velké demonstraci v Berlíně, již se těsně před všeobecnými volbami účastnilo 50 tisíc občanů, jde o jasný signál, že

Pokračování na straně 2

Opravdu dostanou na Temelíně práci místní lidé?

Výstavba dalších jaderných bloků v Temelíně přinese práci místním lidem. To je jeden z argumentů, kterým si tato stavba získává podporu obyvatel v regionu. To, že dostanou práci místní lidé, však není vůbec jisté. Ve skutečnosti je pravděpodobné, že mnohé profese by při výstavbě zajišťovaly firmy, které nabízejí levnou pracovní sílu. Jako příklad může sloužit rozestavěný sklad vyhořelého jaderného paliva v areálu jaderné elektrárny, kde pracují Ukrajinci a Slováci. Místní lidé na stavbu nadávají, protože jim nedala práci. Přitom před lety, když se rozhodovalo o umístění skladu, byl příslib práce pro místní také jedním z argumentů, které obhajovaly tuto stavbu. Záruky, že na Temelíně dostanou práci firmy a lidé z regionu, nejsou žádné. ČEZ se sice zavázal, že „bude spolupracovat s Jihočeskou hospodářskou komorou při zapojování jihočeských firem do investičních akcí na území Jihočeského kraje“, ovšem za podmínek, které vyplývají ze zákona o veřejných zakázkách. Preferování místních a regionálních firem nemá v tomto zákoně oporu. Jinými slovy – spolupracovat mohou, ale podívejme se na to, jak dopadl tendr na výstavbu již zmíněného skladu vyhořelého paliva v Temelíně: Firma ČEZ si na stavbu vybrala firmu CEEI s majiteli v Lichtenštejnsku. Komu firma patří, je nejasné, vystupují za ni jednatelé, z nichž jeden skončil nedávno ve vazbě za přípravu únosu svého kolegy. Cenová nabídka této firmy činila 1,5 miliardy, což je trojnásobek toho, co ČEZ plánoval. Co tedy vlastně rozhodovalo o přidělení zakázky? Cena ani práce pro region to asi nebyly...

Daniela Magersteinová,
místopředsedkyně sdružení
Jihočeské matky

František Vrzák pocházel z dnes již zaniklé obce Podhájí, která musela, stejně jako další vesnice, ustoupit jaderné elektrárně. Po druhé světové válce začal psát kroniku několika obcí v okolí Temelína a události zaznamenával ještě v novém tisíciletí, dokud mu to zdraví dovolilo.

Zemřel František Vrzák, kronikář od Temelína

Jako členka Jihočeských matek jsem měla tu čest poznat se s panem Vrzákem osobně při několika našich akcích. Ať již to byla výstava fotografií zaniklých obcí nebo beseda s občany u příležitosti výročí havárie v Černobylu. Škoda, že mu už zdraví nedovolilo být při prezentaci knihy Antonína Pelíška A po nás planina, která čerpá ze záznamů jeho kroniky a vypráví o osudu lidí ze zaniklých obcí v okolí Temelína. Jeho neuvěřitelná vitalita až do vysokého věku, dokonce i poté, kdy mu osud uštědřil jednu z nejtěžších ran – nedobrovolnou ztrátu domova – byla obdivuhodná a inspirující. Jeho moudrost, neohroženost a odhodlanost z něj činila člověka, který vzbuzuje v ostatních přirozenou autoritu a úctu.

Pan František Vrzák zemřel 14. května roku 2010. Vzpomínáme.

O setkání s panem Vrzákem píše Antonín Pelíšek ve své knize A po nás planina:

„...Znal obecnou filozofii, ekonomii, dějiny, zeměpis a biologii. Vše způsobem domoduce, který přečetl své pravé místo pod sluncem s dokonalostí, jež se nenajde v knihách. Dokázal diskutovat s jadernými inženýry, právníky i špičkovými politiky a většinou je dostal do kouta zdánlivě prostými názory. Za otázkou a pro odpověď šel přímo. Myslel i mluvil srdcem. Znal prostředí, kde žili po staletí jeho předci. ...V očích pana Vrzáka se houpal celý Temelín s tisíciletou historií. Od prvních přistěhovalců až po dvacáté století plné dramatických zvratů. Osad jménem Temelín, Temelínek, Březí, Kočín, Knín, Křtěnov, Litoradlice. Jako první poválečný a poslední místní kronikář psal až do prvních let třetího tisíciletí dějiny těchto vesnic. A to ještě dávno potom, co z některých obyvatel zbyl jenom prach, oživaly jejich postavy v sešitech kroniky. Něco silného mu dávalo sílu přežít obří betonové věže chrličící do světa hustý bílý dým...“

Daniela Magersteinová

František Vrzák na besedě k výročí havárie v Černobylu, 2001, foto Jihočeské matky

Antiatomové hnutí v Německu...

Dokončení ze strany 1

velká část společnosti má námitky vůči plánovanému rozhodnutí kancléřky Angely Merkelové revokovat dohodu, podle níž by se jaderné elektrárny měly do roku 2020 zavřít. Ačkoli se počítalo s tím, že protestů se zúčastní desítky tisíc lidí, jejich počty předčily veškerá očekávání. Političtí komentátoři tvrdí, že se jedná o znovuzrození toho-

to hnutí, a připomínají 70. a 80. léta 20. století, kdy jaderná energetika představovala ústřední dělicí čáru napříč společností. Aktivisté říkají, že o žádné znovuzrození nejde, protože hnutí existuje nepřetržitě, ale že jsme rozhodně svědky „obrození“ hnutí proti jaderné energetice.

Přeloženo z Nuclear monitor WISE

Více než 100 tisíc protestujících vytvořilo lidský řetěz dlouhý 120 km, zdroj: <http://blog.campact.de>

Knihy: A po nás planina

Knihy autora Antonína Pelíška je napsaná podle vyprávění kronikáře Františka Vrzáka, který pocházel z dnes již neexistující osady Podhájí. Mapuje jeho život a zároveň osudy vesnic, které musely ustoupit výstavbě jaderné elektrárny Temelín. Čtenáři se dozvědí, jak v dnes již zapomenutých obcích probíhala pozemková reforma, okupace, zřizování jednotných zemědělských družstev, normali-

zace a vystěhování lidí i likvidace vesnic v osmdesátých a devadesátých letech 20. století. Předmluvu ke knize napsala Naďa Johanisová, doslov pak Václav Cílek. Na vydání knihy se podílela občanská sdružení Jihočeské matky, V havarijní zóně jaderné elektrárny Temelín a Nadace Partnerství Brno. Cena knihy je 150 Kč a pro zájemce je k dispozici v kanceláři sdružení Jihočeské matky.

DVD: Čistá energie?

Sdružení Jihočeské matky představilo na konci roku 2009 veřejnosti svůj autorský dokument s názvem „Čistá energie? – Dopady přepracování uranové rudy v obci Mydlovary v Jižních Čechách“. V červnu tohoto roku jsme promítli film v Českém Krumlově, kde se zároveň uskutečnila beseda s občany.

Diváci měli možnost dozvědět se ve stručnosti nejen o historii projektu přepracování uranové rudy v Mydlovarech a o zkušenostech některých lidí s provozem závodu MAPE, ale především o tom, jak jsou následky této činnosti v současné době zahlazovány a jaké problémy sanace celého území provázejí.

Video je dostupné na You tube pod odkazem: <http://www.youtube.com/watch?v=MPnCfDhk8KQ>

V současné době se vedou diskuse o budoucím směřování české energetické politiky. Jaderná energetika obecně je v nich velmi často vyzdvihována jako čistý a ekologický způsob výroby energie. Dokument však ukazuje i její stinné stránky – závažné ekologické škody způsobené zpracováním uranové rudy. Jedním z takových míst jsou právě kalojemy v obcích v okolí bývalého závodu MAPE, kde se s problémy sanací této největší ekologické zátěže jižních Čech dlouhodobě potýkají. V případě lokality Mydlovary navíc zůstává otázník, zda jsou zvolené metody sanace optimální...

V červnu 2010 vydalo:

Jihočeské matky, o.s., Nová 12, Č. Budějovice, 370 01, tel., fax: 387 312 65

E-mail: jihoceske.matky@ecp.cz • www.jihoceskematky.cz